

ਜਿਹਨਾਂ ਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਮਾਟ ਹੈ:

ਸ਼ਹੀਦ ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ

ਡਾ: ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲਜੀਓਰ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਬਾਬਾ
ਜਸਦਾਸ ਵਿਦਵਾਨ

ਕਿਸੇ ਜਰਨੈਲ ਭਾਈ ਕੁਝ ਲਿਖਣਾ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹਦਾ ਸਾਦਾ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਚੁੱਕ ਕਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਲਮ ਨੇ ਜਤਾਨੂਆਂ ਭਾਰੇ ਕਈ ਨਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਕਈ ਆਖ਼ਰ ਜਿਹਨਾਂ ਭਾਈ ਇਸ ਕਲਮਸ਼ਾਹ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਸੀ, ਕਿਤਰ ਕਦੇ, ਭਟਕ ਗਏ, ਹੋਰ ਹਏ, ਹੁਕ ਗਏ। ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਲਿਖਣ ਲੱਗਿਆ ਮਈ ਕਲਮ ਕੁਝ ਚਿਰ ਵਾਸਤੇ ਹੁਕੀ ਵੀ, ਪਰ ਚਿਰ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਚਲ ਪਈ। ਮੇਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਵਿਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਮ ਵਿਚ ਕੁਝ ਜਰਨੈਲ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹਨੇ ਚੰਕਦੇ, ਖੁਜਦੇ, ਭਰਦੇ, ਝੰਡਦੇ, ਭਟਕਦੇ, ਘਬਰਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਖ ਤਵਾਰੀਖ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਲ ਬਾਬਾ ਬਲਾ ਸਿੰਘ ਝੰਡਦਾਰ, ਨਵਾਬ ਕਾਮੇ ਸਿੰਘ, ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਅਹਿਰਾਥ ਸਿੰਘ, ਲੋਧਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਥਾ, ਭਾਈ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰੀਦਾਸ, ਭਾਈ ਮਹਾਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਚਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰਾਨੂ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਮਾਸਟਰ ਸ਼ਾਹ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸ਼ਕਤਾਸਾ, ਭਾਈ ਜੋਧਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਦਾਸਾ ਨੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਜਦੋਂ ਜਦੋਂ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਈ ਕਲਵੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਰੀਓ, ਭਾਈ ਅਨੰਦ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਨਾਭ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿੰਦਾ, ਭਾਈ ਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਧਾ, ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੁੱਝਾ, ਭਾਈ ਕੁਰਜੇਤ ਸਿੰਘ,

ਜਰਨੈਲ ਲੁੱਕੇ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਜਰਨੈਲ ਅਜਿਹੇ ਸਨ, ਹਨ, ਜੋ ਚਿੱਤਕਟ, ਭਟਕਣ, ਹੁਕਣ, ਝੰਡਣ, ਖਬਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਰਨੈਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਈਦਾਰ ਕੁਰਮੂਰਾਧ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਅਜਿਹੇ ਸਖਸੀਅਤ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੇ ਤੇ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਹੋਰ ਭਾਈ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਜੋ ਭਾਈ ਕੁਰ ਵਾਕਈ ਮਿਲ ਸਕੀ ਹੈ, ਉਹ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ।

ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ 20 ਫਰਵਰੀ 1944 ਦੇ ਦਿਨ ਸ. ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਪੰਡਿਤਾ, ਤਲਵਿੰਦਰ ਵਲਦਾਸਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਨੇ ਦੱਸਦੀ ਜਮਾਤ ਪਾਛਣ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਚਿੱਤੋ ਪਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਦੂਰ ਪਏ। ਆਪ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ 17 ਮਾਰਚ 1965 ਨੂੰ ਕੀਸੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਚਾਨਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਉਹ 1970 ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਸਟੇ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਆਪ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਸਮੁੱਚਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮੁੱਚਰੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ।

ਭਾਈ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਨੇਡਾ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਮਕਰੀ ਤੇ ਅਮ੍ਰਿਤ ਫੌਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਲਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਕ ਕਏ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਆਪ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਰਮੂਰਾਧ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਕੁਰਮੂਰਾਧ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮ ਸੀ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿਚ ਕੁਰਮੂਰਾਧ

ਬਰੀਦ ਜਥੇਦਾਰ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਝੱਕਰ

ਬਰਿਟੀ ਦੀ ਫ਼ੂਟਬਾਲੀ ਤੇ ਜਿਲੀ ਜੇ ਪਸ ਐਂਟਿਕੁ ਡੀਟ ਮਾਥੇ ਭਾਲੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕਮਲ ਦੀ ਤਰਫਲੀ ਆਈ। ਉਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਤੇ, 13 ਅਪਰੈਲ 1978 ਦੇ ਦਿਨ ਐਂਟਿਕੁਲ ਵਿਚ 13 ਸਿੰਘ ਭਰੋਂਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਤੇ ਭੰਨੇ ਵਿਚ ਭੇਟਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਐਂਟਿਕੁਲ ਕਮਲ ਸਿੰਘ ਪਿਆ ਕਿ ਪਸ ਦੇ ਆਜਾਦ ਪੁਲਾੜ ਸਿਨਾ ਪਸ ਨਹੀਂ ਬਾਢਾ। ਆਜਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਬਾਢੇ ਪਸ ਤੇ ਪਸ ਤਲਾ ਅੰਨ ਮੈਂਟ ਕੇ ਨਾਲ ਆਦਮ ਕਰ ਦੇਵਾ ਤੇ। ਉਨ੍ਹੀ ਬੰਨਕੁਬ ਵਿਚ ਲਿਖਤ ਕੀਤਾ। ਕਲੀ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਚਲੇ। ਸਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਉਨ੍ਹੀ ਅਤ ਵਿਚ ਸੁਧਾ ਕੀਤਾ। ਕਨੇਤਾ ਦੇ ਸਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੇ ਕੁਲਦੁਆਰੇ, ਕਾਨਕਾ ਲੋਕਾਨ ਸੁਧਾਰੀ, ਬੰਨਕੁਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹੀ ਤੇ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਮੈਂਟ ਨੇਲੇ ਸਿੰਘ ਆਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਰੋਦਾਰ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੁਲ ਸਰੋਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਕੂਮੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਲੰਕਾ ਵਿਚ ਨੇਲੇ ਸਿੰਘ ਕਰਤ ਕਾਇਮਾ ਨੂੰ ਨੇ ਪਾਈ। ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਅਥਾਹੀ ਪਾਢੀ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੀਤੇ ਚੰਗੀ ਕਲੀ ਕਲੀ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਆਏ ਸੀ, ਪਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਈ ਕਿ ਦਿਨਾ ਦਾ ਰਾਖਾ ਕੇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸਿੰਘ ਚੰਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਲ ਦੀ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਦੀ ਕਮਰੀ ਆਪਣੀ ਭਾਲਾ ਦਾ ਕੀਤੇ ਕਿਤਾ ਉਦਾ ਸੀ। ਕਨੇਤਾ ਦੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਰੀਆ ਪਸ ਕਿਸ ਤੇਲ ਨੂੰ ਸਦਾ ਕੇਤੇ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰੋਦਾਰ ਜੀ ਨੇ ਸਾਲਾ ਤੇ, ਕੁਲ ਦੀ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕਰਕੂਤ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਕੀ ਕਰਕੇ ਤੇ, ਕਲੀ ਦਾ ਕਿਤਾ ਕੀਤੇ ਸਿਨਾ, ਕੇਰ ਕਰਕਾਇਆ। ਕਾਨਕਾ, ਕਨੇਤਾ, ਕੰਮਿਊਨਿਸਟ, ਨੇ ਕਲ ਕੇ ਕੇਰ ਸੇਰ ਸਾਇਆ, ਪਸ ਪਸ ਦੀ ਕਿਤੀ ਭੇਲੀ।

ਦਿਨ ਤੇ ਕਨੇਤਾ ਵਿਚ ਕੁਲ ਸਰੋਦ ਸਾਹਿਬ ਜੇ ਦੇ ਕੁਲ ਦੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚ ਆਮ ਕਿਤਾਬ ਕਾਢ ਕਿਤਾਬੀ ਕੀ ਕੇਰ ਕਰਕਾਈ। ਇਸ ਕਾਢਕਾਈ ਵਿਚ ਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇਲ ਕੀ ਪੰਝ ਕੀਤੀ। ਪਸ ਕਾਇਮਕੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕੀ ਪਿਤ ਕੀ।

ਆਪਣੇ ਅਤ ਦਾ ਸੁਧਾ ਕਰਨ ਆਈ ਕਾਢਾ ਦੀ ਸਿੰਘ ਐਂਟੀਕੁ ਡੀਟ ਦਲ ਪੇ। 24 ਅਪਰੈਲ 1980 ਦੇ ਦਿਨ ਭਾਲੀ ਕਨੇਤਾ ਸਿੰਘ ਤੇ 20 ਤੇਲ ਸਾਈਆ ਨੇ ਕਲ ਕੇ, ਪਸ ਦਾ ਕੀਤਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੇ ਕਰ ਵਿਚ ਤੇ ਕੇਰ ਕੀ ਮਾਤ ਦਿੱਤਾ। ਦਿਤ ਸੀ ਪਸ ਕੀਤੀ ਕਿਤਾਬ ਕੇਰਤ ਦਾ ਮੇਲਾਨਨਾਅ। ਸਰੋਦਾਰ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਨੇਤਾ ਦੇ ਤਲਵਾਰ ਤੇ ਕਲੀ ਪਸ ਮੇਲਾਨ ਵਿਚ ਆਈ ਕਾਢਾ ਕੀਤੀ ਨਾ ਕੁਲਿਆ। ਸਿਲੇਤਾ ਵਿਚ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੁਲਮਿਨ ਸਿੰਘ ਲਿਲ ਨੇ ਕਰਤ ਦਾ ਕਾਢਕਾ ਕੀਤਾ ਪਸ ਕਾਢਕਾ ਵਿਚ 10 ਤਲਾ ਕਾਢਕਾ ਦੇ ਕੇ ਮੇਲਾਨ ਸਿੰਘ ਕਾਢ ਤੇ ਕੇਰ ਕੀ ਲਈ। ਪਸ ਕੀ ਪੁਰ ਨਾ ਦੇ ਸੀ। ਸਿੰਘ ਐਂਟੀਕੁ ਵਿਚ ਕਾਢਾ ਜੀ ਨਾਲ ਭਾਲੀ ਅਮਲੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਲੀ ਅਮਲੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਢਕਾ, ਭਾਲੀ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਸਿੰਘ, ਭਾਲੀ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਸਿੰਘ, ਭਾਲੀ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਲੀ ਅਮਲੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਢਕਾ, ਭਾਲੀ ਕਾਢਕਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਲੀ ਤਲਵਾਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਲੀ ਮੇਲਾਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਲੀ ਅਮਲੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਲੀ ਕ. ਸਿੰਘ, ਭਾਲੀ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੁਲ ਤੇਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਲੀ। ਉਨ੍ਹੀ ਕੁਲ ਤੇਲ ਮੇਲਾਨ ਕੀਤੇ। ਸਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੇ ਮੇਲਾਨ ਵਿਚ ਅਤ ਕੁਲ ਦੇ ਕਾਢਕਾ ਦੀ ਕੁਲਦੁਆਰੇ। ਉਸ ਨੇ ਕਾਢ ਤੇ ਕੇਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹੀ ਤੇ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਕੀ। ਦਿਤ ਕੇਰ ਕਲੀ ਵਿਚ ਕੁਲ ਸਰੋਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਨੇਤਾ ਕਰਨ ਕਾਢਾ ਮਾਨਕਾ ਦਾਕਨ ਸੇਵਾ ਕੀਤਾ। ਵਿਚ 5 ਅਕਤੂਬਰ 1981 ਨੂੰ ਅਮਲੀਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ, ਪਸ ਕੀਤੀ ਭਾਲੀ ਨਾਲ ਮੇਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਸਰੋਦਾਰ ਅਤੇ ਤਲਵਾਰ ਵਿਚ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਰ ਕਿਤਾਬਕਾਇਆ ਦੀ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਤੇ ਮੇਲਾਨ

ਕੀਤਾ। 29 ਅਕਤੂਬਰ 1981 ਨੂੰ ਦਲ ਕਾਢਕਾ (ਸ. ਕਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਾਢਕਾ) ਕੀਤੀ ਕੀਤੀ ਕਲੀ ਕਾਢਕਾਇਆ ਕੀਤੀ ਕੀਤਾ ਆਦਿ ਦੇ ਪਸ ਸਰੋਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦਿਤੇ। ਕਨੇਤਾ ਵਿਚ 16 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰੀ ਨਿਕੇਲਨ ਦਾ ਕਾਢ ਕੀਤਾ। 23 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪਾਢੇ ਦਾ ਮੇਲਾਨ, 16 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰੀ ਪੁਲਾੜ ਕੇਰ, ਕਾਢ ਅਤੇ ਕਾਢ ਕੀਤੀ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਭਾਲੀ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਸਿੰਘ ਸਿਲੇਤਾ ਵਿਚ ਤੇਲ ਤੇ ਕੁਲਾ ਕੀ। ਕਲੀ ਕਾਢਕਾ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰੋਦਾਰ ਦਾ ਕੀਤੀ ਕੀਤਾ ਕਾਢ ਅਤ ਕਾਢਕਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਭਾਲੀ ਅਮਲੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਢਕਾ ਕਲੀ ਨਾਲ ਸਿਲਾ ਸਨ। ਉਨ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮੇਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਾਢ ਕੇ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਤੇ ਲਈ ਤੇ ਅਤ ਕਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਮਲੀਤ ਉਤ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸਰੋਦਾਰ ਦੇ ਕਾਢ ਕਾਢ ਪੁਲਾੜ ਨੂੰ ਕੇਰ ਦਿਤੇ। ਕੁਲ ਪੁਲਾੜ ਦਲ ਕਾਢਕਾ ਤੇ ਕੇਰ ਕਿਤਾਬਕਾਇਆ ਤੇ ਕਾਢਕਾ ਕੇਰ ਕੀ ਦੇ ਕੀਤੀ ਲੰਕਾ ਕਲੀ। ਉਸ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਪੁਲਾੜ ਕੇਰ ਦੀ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਕੀਤੀ ਕਾਢਕਾ ਮੇਲਾਨ ਕਾਢਕਾ, ਕੇਰਤ ਕੀਤੀ ਕਲਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਕੀਤੀ ਸਿੰਘ ਉਤ ਕਲੀ। ਮੇਲਾਨ ਸਾਈਕਲ ਤੇ ਮੇਲਾਨ ਕਰਨ ਕਾਢ ਕੀਤੀ ਕਾਢਕਾ ਤੇ ਕਲੀ। ਪੁਲਾੜ ਕਾਢਕਾ, ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੀਤੀ ਲੰਕਾ ਕੀਤਾ ਪਸ ਕਾਢਕਾ ਕੀਤ ਵਿਚ, ਕੀਤਾ ਦੇ ਕਾਢਕਾ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਮੇਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਕੁਲ ਕਾਢ ਕਲੀ ਕਾਢਕਾ ਪੁਲਾੜ ਨੂੰ ਪਾਢਾ ਕੀਤੀ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਕਾਢਕਾ ਤੇ ਕਾਢਕਾ ਸਰੋਦਾਰ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਨੇਤਾ (ਨਿਪਾਸ) ਕਾਢਕਾ (ਕਾਢਕਾ), ਕਨੇਤਾ, ਸਿਲੇਤਾ ਉਤੇ ਤੇ ਕਨੇਤਾ ਪੰਝ ਕਲੀ। 1982 ਦੀਆਂ ਕਾਢਕਾ ਵਿਚ ਉਤ ਕਨੇਤਾ ਵਿਚ ਸਨ। ਕਨੇਤਾ ਪੰਝਕਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਉਤ ਕਲੀ ਕਾਢ ਕਾਢਕਾ ਕੀਤੀ ਪੁਲਾੜ ਤੇ ਕਲੀ। ਕਾਢਕਾ ਵਿਚ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਪੁਲਾੜ ਉਨ੍ਹੀ ਨੂੰ ਲੰਕਾ ਨਾ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਤ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਸਿੰਘ ਕਲੀ ਕੀ ਕਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕੇਰ ਦੇ ਇਸ ਕਲੀ ਵਿਚ ਕੇਰ ਤੇ ਕਲੀ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਕਨੇਤਾ ਕੇਰ ਤੇ ਕਾਢਕਾ ਨਿਕੇਲੀ ਸਨ।

ਸਰੋਦਾਰ ਜੀ ਕਾਢਕਾ ਆਉਤ ਕੇਰੇ, ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੇ ਕੀਤੀ ਕੀ, ਆਪਣੀ ਕਲੀ ਕਲੀ ਤੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹੀ ਵਿਚ ਸਰੋਦਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੇਰ ਸਿੰਘ (ਕੁਲ ਸਾਢਕਾ), ਤਲਵਾਰ ਸਿੰਘ ਕਾਢਾ ਸਿੰਘ (ਕੁਲ ਕਾਢਕਾ), ਕਾਢਕਾ ਸਿੰਘ (ਕੁਲ ਪਾਢਕਾ) ਅਤੇ ਤੇਲ ਕਲੀ ਸਿੰਘ ਕਾਢਕਾ ਸਨ। ਸਰੋਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਾਢਕਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਲ ਵਿਚ ਕੁਲ ਕੀਤਾ ਮਾਥੇ, ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਐਂਟੀਕੁ ਵਿਚ ਸਾ ਕੇ ਕੇਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ। ਕਲੀ ਸਰੋਦਾਰ ਜੀ ਕਨੇਤਾ ਕਲੀ ਕਲੀ ਤੇ ਕਾਢਕਾ (ਸਿਲੇਤਾ) ਦੇ ਕੁਲਮਿਨ ਸਿੰਘ ਲਿਲ ਨੇ ਕੁਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਾਢਕਾ ਕਾਢਕਾ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕੁਲ ਕਲੀ ਕਿਤੀ ਕਿਸ ਨਾਲ ਉਤ ਕੁਲ ਤੇ ਕਲੀ। ਉਸ ਤੇ ਕਾਢਕਾ ਕੁਲਮਿਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਰ ਤੇ ਕਿਤਾਬ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਲੀਤ ਸਰੋਦਾਰ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਤਾਕੀਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦਿਤ ਸੀ ਕੇਰਕਾਈ ਤੇ ਸਾਇਆ ਦੇ ਕੁਲ ਤੇਲ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਕੀਤਾ ਆਜਾਦ।

ਉਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਮੇਲਾਨਕਾ (ਪਾਢਕਾ) ਵਿਚ ਲਿਲ ਕੀਤਾ ਜਿਤਾ ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਸੀ। ਕੁਲਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਲਿਲ ਕੀਤੀ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਕਾਢਕਾ ਸੀ। ਅਮਲੀਤ ਉਤ ਐਂਟਿਕੁ ਡੀਟ ਕੇ ਮਾਨਕੀਤ ਕੀਤ ਕਲੀ। ਤਲਵਾਰ ਸਿੰਘ ਕਾਢਕਾ ਕੁਲ ਤੇਲ ਦੇ ਕਾਢਕਾ ਉਸ ਆਉਤਾ ਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤਲਵਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਾਢਕਾ ਸਿੰਘ, ਲਿਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਢਕਾ ਤਲਵਾਰ ਕਲੀ

ਭਾਲੀ ਅਮਲੀਤ ਪੇਨੇ ਤੇ ਕੇਰੇ

